

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра прикладної філології

ЗАТВЕРДЖЕНО
протокол засідання кафедри
«27» серпня 2024 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДПП Методика викладання англійської мови

	(шифр і назва навчальної дисципліни)
Освітньо-професійна програма	<u>Російська і англійська мови</u>
	(назва)
спеціальність	<u>014 Середня освіта</u>
	(код та найменування спеціальності)
спеціалізація	<u>014.025 Російська мова і література</u>
	(назва спеціалізації)
факультет	<u>іноземних мов</u>
	(назва факультету)

2024 – 2025 рік

Робоча програма

Методика викладання англійської мови
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти ОП Російська і англійська мови
Спеціальність 014 Середня освіта

Розробники:

Пефтієва О.Ф., доцент кафедри прикладної філології

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

©МДУ, 2024 рік

© Пефтієва О.Ф., 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта/ Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	ОП <u>«Методика викладання англійської мови»</u> (назва) Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>«Модель сучасного вчителя»</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		7-8й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		24 год.	
		Практичні, семінарські	
		36 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		24 год.	
		Вид контролю:	
		залік, екзамен	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми здобуття вищої освіти - 30%

- для заочної форми здобуття вищої освіти –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування в учнів професійних компетенцій, необхідних для виконання професійної діяльності в сучасних умовах, зокрема, філологічної компетентності, що включає в себе уявлення про систему сучасної англійської літературної мови, властивості її одиниць різних рівнів; освоєння історії літератури, розуміння специфіки і закономірностей літературного процесу в цілому, художньої своєрідності і значення окремого літературного твору в соціокультурному контексті.

Завдання курсу:

- сприяти засвоєнню слухачами нових термінів і понять сучасного мовознавства;

- розширити уявлення учнів про одиниці мовної системи, особливості їх будови, семантиці та функціонуванні;
- показати закономірності і тенденції історичного розвитку сучасної англійської мови;
- навчити слухачів сучасним прийомам аналізу тексту; познайомити їх з різними методами аналізу;
- удосконалювати вміння, пов'язані з вибором і обґрунтуванням типу уроків, методів і прийомів вивчення англійської мови, включаючи інноваційні технології.

Студенти повинні знати і вміти:

- володіння культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу, сприйняттю інформації, постановці мети і вибору шляхів її досягнення;
- здатність розуміти значення культури як форми людського існування і керуватися в своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці;
- готовність використовувати основні методи, способи і засоби отримання, зберігання, переробки інформації, готовність працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією;
- готовність до толерантного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, шанобливого і дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу.

Компетентності та результати навчання.

Дисципліна «Методика викладання англійської мови» як навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

Загальні компетентності	КЗ 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	КП 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. КП 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії російської та польської/англійської мов. КП 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди російської та польської/англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію. КП 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати російську та польську/англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. КП 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовленнєвих, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу російських і польських/англійських текстів. КП 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

Дисципліна «Методика викладання англійської мови» сприяє досягненню таких навчальних результатів:

РН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

РН 11 Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

РН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

РН 14 Використовувати російську і польську/англійську мови, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1.

Питання теорії та методики викладання англійської мови у старшій школі.

Тема 1. Нові підходи до методики викладання англійської мови в старшій школі.

Тема 2. Важкі питання теорії англійської мови в програмах з англійської мови в старшій і профільній школі.

Тема 3. Проектне навчання англійської мови в старшій школі.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2.

Технологічні підходи до викладання англійської мови

Тема 4. Технологія проблемно-діалогічного навчання школярів англійської мови.

Тема 5. Технологія оцінювання навчальних досягнень учнів. Тема 3. Кількісні числівники та порядкові числівники.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Питання теорії та методики викладання англійської мови в старшій школі												
Тема 1. Нові підходи до методики викладання	14	2	2			10						

англійської мови в старшій школі.												
Тема 2. Важкі питання теорії англійської мови в програмах з російської мови в старшій школі.	16	4	2			10						
Тема 3. Проектне навчання англійській мові в старшій школі.	18	4	4			10						
Разом за змістовим модулем 1	48	10	8			30						
Змістовний модуль 2. Технологічні підходи до викладання англійської мови												
Тема 4. Технологія проблемно-діалогічного навчання школярів англійській мові.	19	5	4			10						
Тема 5. Технологія оцінювання навчальних досягнень учнів.	17	5	4			13						
Разом за змістовим модулем 2	33	10	8			23						
Усього годин	89	20	16			53						
ІНДЗ	1				1				-	-	-	
Усього годин	90	20	16		1	51						

5. Перелік тем і зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Кількість годин
1	Нові підходи до методики викладання англійської	4

	мови в старшій школі	
2	Важкі питання теорії англійської мови в програмах з російської мови в старшій школі.	2
3	Проектне навчання англійській мові в старшій і профільній школі.	4
4	Технологія проблемно-діалогічного навчання школярів англійській мові.	4
5	Технологія оцінювання навчальних досягнень учнів.	2
	Всього	16

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1				
2				
...				

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні підходи до викладання літератури і англійської мови	10
2	Теоретичні проблеми викладання літератури і англійської мови	10
3	Проектне навчання	10
4	Проблемно-діалогічне навчання	10
5	Сучасні технології оцінювання	13
	Разом	53

8. Індивідуальні завдання

1. Конспектування статей.
2. Підготовка методичних та дидактичних матеріалів до уроку.
3. Методи і прийоми ознайомлення з основними видами і прийомами літературознавчого і лінгвістичного аналізу.
4. Робота з основними термінологічними поняттями дисципліни.
5. Робота над темами, винесеними для самостійного вивчення.
6. Складання схем, конспектів, тематичних планів уроку.

9. Методи навчання

Відповіді на практичних заняттях, дискусії, робота в Інтернеті, складання таблиць, реферування літератури, конспектування, дослідження проблеми, виконання творчих завдань, презентація планів-конспектів уроків.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Опитування на семінарсько-практичних заняттях, поточне тестування, оцінювання ІНДЗ, перевірка СРС, підсумковий екзамен.

11. Критерії оцінювання відповідей студентів:

Низький рівень (незадовільно)

Знання: студент слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади.

Уміння: відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей.

Достатній рівень (задовільно)

Знання: студент має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи.

Уміння: виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні наявні недоліки

Середній рівень (добре)

Знання: студент володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, але не виявляють ознайомлення з додатковою літературою; демонструє широку лінгвістичну компетенцію, але не завжди її достатньо для пояснення причинно-наслідкових зв'язків у мовній системі.

Уміння: виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища, припускаючись поодиноких помилок.

Високий рівень (відмінно)

Знання: студент виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань.

Уміння: виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей.

В оцінюванні відповідей студентів беруться до уваги такі критерії:

1. Осмислене, повне (відповідно до програми курсу) висвітлення сутності двох теоретичних питань.
2. Наявність прикладів (ілюстрацій) до названих положень, визначень.
3. Безпомилкове (відповідно до вимог) виконання практичного завдання.
4. Дотримання в усному мовленні норм літературної мови.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8.		
10				40					

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, розроблені презентації на інтерактивних платформах, навчально-методичний комплекс з дисципліни, словники.

14. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Баженов Н.М., Булаховский Л.А. Мова й література в масовій школі профосу. (Програмово бібліографічний довідник) / Н.М. Баженов,
2. Л.А. Булаховский. – Х. : Держвидав України, 1929. – 80 с.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
4. Бакаленко І.М. Використання спадщини Ф.І. Буслаєва, К.Д. Ушинського та І.І. Срезневського у фаховій підготовці майбутніх учителів словесників: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / І. М. Бакаленко / Запорізький держ. ун-т. – Запоріжжя, 2000. – 280 с.
5. Бакум З.П. Лінгводидактична спадщина С.Х. Чавдарова: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / З. П.

Допоміжня

1. Березівська Л.Д. Булаховський Леонід Арсенійович (1888 – 1961) : Українська педагогіка в персоналіях: У 2-х кн. Кн.2: навч. посібник / за ред. О.В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – С. 316-321. 2. Активні форми викладання літератури. / Упоряд. Р. І. Альбеткова. - К.: 1991. - 175 с.
2. Біла О.М. Реалізація "рідномовних обов'язків" Івана Огієнка в позакласній роботі з учнями 5-7-х класів : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 13.00.02 "теорія і методика навчання" (укр.. мова) / О.М. Біла / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. – Одеса, 2002. – 20 с
3. Мудрак М. А. Вплив нетрадиційних завдань на формування літературно-творчих здібностей старшокласників. // Обдарована дитина, - 1998, - № 7. – с. 8-11.
4. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.М. Богуш. – К. : Слово, 2004. – 341 с.
5. Н.Й. Волошина Наукові основи методики літератури: навчально-методичний посібник К.: Ленвіт, 2002.
6. Булаховський Л. Нариси з загального мовознавства / Л. А. Булаховський. – К.. : Радянська освіта, 1959. – 300 с.
7. Мірошніченко, Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник для студентів К.: Ленвіт, 2002
8. Штейнбук, Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: Навчальний посібник К.: Кондор, 2007

15. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unichack, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

Рекомендовані курси

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання російської мови
Освітня програма	Російська і англійська мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра прикладної філології
Викладач ПБ, посада	Пєфтєєва Олена Федорівна, доцент кафедри прикладної філології
Електронна адреса викладача	o.peftieva@mu.edu.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Протягом семестру по середах о 15.00
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	
Компетентності та програмні результати навчання	Під час практичних занять, індивідуальної науково-дослідницької та самостійної роботи здобувачі, майбутні фахівці набувають таких фахових компетентностей: КП 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. КП 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії російської та польської/англійської мов. КП 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди російської та польської/англійської мов, описувати соціолінгвальну ситуацію. КП 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати російську та польську/англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. КП 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовленнєвих, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу російських і польських/англійських текстів. КП 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. Програмні результати навчання Опанувавши дисципліну «Методика викладання англійської мови» здобувачі вищої освіти повинні досягти таких програмних результатів навчання:

	РН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. РН 7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. РН 11 Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. РН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. РН 14 Використовувати російську і польську/англійську мови, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
--	---

Завідувач кафедри

Олена ПЕДЧЕНКО

Гарант ОП

Олена ПЕДЧЕНКО